

Üniversite Öğrencilerini Sportif Rekreatif Faaliyetlerden Alıkoyan Etmenler Üzerine Bir Örnek Olay İncelemesi¹

A Case Study on Factors Which Prevent University Students from Participating in Sportive Recreational Activities

Dr. Öğr. Üyesi Aydoğın AYOĐDU

Kastamonu Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölümü, aydoganaydogdu@yandex.com

Mustafa Taylan DAĐISTAN

Kastamonu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi, t.dagistan@windowslive.com

Burak KARAÇOR

Kastamonu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi, burakkaracor19.06@gmail.com

ÖZET

Günümüz dünyasında bireyler yüz yüze oldukları olumsuzlukların etkisinden bir ölçüde de olsa uzaklaşmak için sportif rekreasyon etkinliklerine yönelmektedirler. Rekreatif etkinliklerin sağlıklı bir yaşam için taşıdığı öneme koşut üniversite yerleşkelerinde sportif rekreasyona yönelik hatırı sayılır miktarda alt ve üst yapı yatırımları yapılmaktadır. Ancak gözlemler yapılan büyük yatırımlara rağmen üniversite gençliğinin rekreatif etkinliklere katılma konusunda pek de aktif olmadıklarını ortaya koymaktadır. Bu çalışmanın temel amacı Kastamonu Üniversitesi Turizm Fakültesi öğrencilerinin sportif rekreatif etkinliklere katılımlarına engel olabilecek faktörlerin saptanmasıdır. Araştırma amacının gerçekleştirilmesi için öncelikle ilgili yazın derinlemesine taranmıştır. Elde edilen ikincil veriler arasından bir ölçek veri toplama aracı olarak seçilmiştir. Araştırma çerçevesinde Kastamonu Üniversitesi Turizm Fakültesinde 2017 –2018 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören öğrenciler arasından kolayda ve gönüllülük yaklaşımlarının birlikte uygulandığı örnekleme yöntemiyle seçilen 410 öğrenciye yüz yüze görüşmelerle anket uygulanmış ve veriler toplanmıştır. Araştırma verileri Sosyal Bilimlerde yaygın olarak kullanılan bir istatistik paket programının 22. sürümünden yararlanılarak analiz edilmiştir. Katılımcıların rekreatif spor etkinliklerine katılımını engellediğine inanılan ifadelerle yönelik yanıtlar faktör analizi, T testi ve Anova Testi gibi çıkarımsal istatistik yöntemlerle çözümlenirken, profillerini belirlemeye yönelik sorular sıklık ve yüzdelerle çözümlenmiştir. Araştırma sonuçları öğrencilerin sportif rekreatif etkinliklere katılımını engelleyen faktörlerin “Fiziksel Donanım, Sosyalite, Tanıtım Yetersizliği, Ulaşım Sorunları, Kaygı, Zaman Kısıtlılığı ve İlgi Eksikliği olduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Sözcükler: Sportif rekreasyon, Engeller, Kastamonu Üniversitesi Turizm Fakültesi

ABSTRACT

In today's world people tend to recreational sporting activities comparatively in order to get away from effects of the negativity they face. In the parallel, there are considerable amounts of infrastructure and superstructure investments in college campuses on recreational activities caring out for a healthy life. However, observations reveal that university youth are not very active in participating to recreational activities despite of the huge investments that are made. The main purpose of this study is to determine the factors which could prevent the students of Kastamonu University of Tourism Faculty from participating in sporting recreational activities. In order to realize the purpose of the research, relevant literature has been reviewed in depth. A scale obtained from secondary data was selected as the data collection tool. Within the framework of the research, a questionnaire was administered to the 410 students studying between 2017- 2018 academic year at Kastamonu University Faculty of Tourism. For the sampling convenience, judicatory and volunteering approaches were utilized together. The data were collected by face-to-face interviews. The research data were analysed by using the 22nd version of a statistical package program widely used in social sciences. While responses to expressions that were believed to hinder participants' participation in recreational sports activities were analysed by inference statistics such as factor analysis, T-test and Anova Test, whereas the frequencies and percentages were used to determine the profile of the respondents. The results of the research revealed that the factors which prevent students from participating in sportive recreational activities are “Lack of Physical Facilities, Sociality, Lack of Promotion, Transportation Problems, Anxiety, Scarcity of Time and Lack of Interest”.

Key words: Sportive recreation, Impediments, Kastamonu University Tourism Faculty

¹ Bu çalışma 10-13 Mayıs 2018 Tarihleri arasında Bodrum'da düzenlenmiş olan Uluslararası Rekreasyon ve Spor Yönetimi Kongresi'nde sözlü sunum olarak sunulmuştur. Yazarlar çalışmayı gözden geçirmiş ve ilgili çalışmalar bölümü ekleyerek genişletmişlerdir.

1. GİRİŞ

Kentleşme ve teknolojik gelişmelerin hız kazandığı günümüz dünyasında yaşam standartlarının yükselmesinin yanı sıra tekdüzelik ve bu tekdüzeliğin getirdiği yorgunluk bireylerin serbest zamanlarını etkin ve daha verimli kullanma yollarını aramalarına neden olmuştur (Bakırhan, 2014). Ayrıca artan teknolojik gelişmelerin bir sonucu olarak iş olanaklarının şehirlerde kümelenmesi bu bölgelere kitlesel bir göçe yol açmıştır. Bu göçlerle büyüyen şehirlerin gürültüsü, su ve hava kirliliği, suç işleme eğiliminin artması, iş hayatının beraberinde getirdiği tekdüze ve yorucu yaşam vb. sorunlar bireylerin sağlığını olumsuz yönde etkilemektedir (Bulut, 2000). Yaşanan bu olumsuzlukların giderilmesi, beden ve ruh sağlığının korunması amaçlarıyla, bireylerin serbest zamanlarında dinlenme, eğlenme ve yenilenme gibi birtakım etkinliklere katılımı günümüzde zorunluluk haline gelmiştir (Uzun, 2005).

Bireylerin yaşamını sürdürebilmesi gereksinmelerini karşılayarak doyuma ulaştırmasına bağlıdır. Buna karşın bireylerin gereksinmelerini karşılaması kolay gerçekleşmez kuşkusuz. Zira gününbirlik yaşamda bireyin önüne birçok doğal ve toplumsal engellerin çıkması olağan karşılanan bir olgudur. İşte bunların her biri bireyler için sorun olarak algılanır. Sorunlarını belirli bir zaman içinde çözemeyen insanın da akıl ve beden sağlığı bozulur. Hatta çözümlen(e)meyen bazı sorunlar bireyin yaşamının sona ermesine bile yol açabilir (Başar, 1997). “Engel” kavramı serbest zaman yazınında “bireyin serbest zamanlarında rekreasyonel etkinliklere katılımını engelleyen veya kısıtlayan ve birey tarafından karşılaşılan nedenleri ifade etmektedir” (Karaküçük ve Gürbüz 2007). Bireylerin serbest zaman etkinliklerine katıl(a)mamasının nedenleri arasında mekân darlığı ve doğadan uzaklaşma gibi sebepler sayılabileceği gibi, şehir hayatının hızlı temposu, kalabalık ve teknoloji gibi nedenler de rekreasyonel etkinliklere katılımdaki engelleri meydana getirebilecek sebeplerden sadece birkaçını oluşturmaktadır (Demirel ve Harmandar, 2009).

Gençler arasında sigara ve uyuşturucu kullanımının erken yaşlarda başlaması, kap-kaç olaylarının yaygınlaşması, şiddet ve cinayetlerin orta öğretime kadar inmesi, intihar olaylarındaki artış vb. sorunlar toplumdaki ahlâkî bozulmanın ve değer kaymalarının toplumsal yansımalarıdır. Bu sorunların minimum seviyeye indirilebilmesi için gençlerin serbest zamanlarını çeşitli fiziksel aktivitelerle değerlendirmeleri gerektiğine inanılmaktadır. Bu bağlamda rekreasyon, bu olumsuzluğu giderici psiko-sosyal veya fizyolojik önemli rolleri üstlenmektedir (Uysal, 2008). Bu nedenle bireysel neden ve çabaların yanı sıra gençlerin rekreatif etkinliklere katılımını sağlama makro düzeyde de ele alınan önemli bir olgudur. Zira yönetim biçimi ne olursa olsun dünya ölçeğinde var olan tüm devletlerde yönetimler, ülkelerinin geleceğini en iyi şekilde planlayarak, sosyal, kültürel, psikolojik, çevresel, ekonomik ve siyasal yönden gelişmek isterler. Yine tüm uluslar sağlıklı ve üretken bir nesil yaratmak ve var olan sağlıklı toplum yapısını korumak için çaba harcarlar (Akgül, 2013).

Bireylerin mutlu olmak ve doyuma ulaşmak gibi amaçlarla yaptıkları rekreatif etkinlikler yaşantılarının her döneminde önem taşımaktadır. Üniversite öğrenciliği dönemi de bu dönemlerden birisidir (Soyer vd, 2017). Bununla birlikte gençlerin katıldıkları rekreatif etkinliklerin sosyal, fiziksel ve zihinsel ve duygusal gelişime etkileri günümüzde pek çok çalışmaya konu olmaktadır. Üniversite eğitimi alan gençler, örgün eğitim dizgesinin son evresinde öğrenim gören, kendilerine has bir gençlik kültürü oluşturan, araştırmacı, eleştirci ve sorgulayıcı bir niteliğe sahip, kendilerini toplumun önderi ve toplumu yönetmeye aday olarak gören gençlik kesimidir. Bu anlamda, ülkenin geleceği bilimsel donanımla bezenmiş sağlıklı ve nitelikli bir üniversite gençliğinin yetişmesine bağlıdır (Kır, 2007).

Ancak günümüz gençliği bu etkinliklere katılmada veya devam ettirmede de çeşitli engellerle karşılaşmaktadırlar (Bulut ve Koçak, 2016). Üniversite öğrencilerinin serbest zamanlarını değerlendirecek yerlerin olmaması onların ruhsal ve bedensel gelişmelerini olumsuz yönde etkileyebilecek ortamlara kaymasına yol açabilir. Kötü ortamda bulunmaları veya yanlış arkadaşlıklar kurmaları sonucunda uyuşturucu ve diğer zararlı maddeleri kullanan, şiddete eğilim duyan çocuk ve gençlerin sayısı her yıl artmakta ve resmi kayıtlara geçmektedir. Buna karşın rekreasyon faaliyetlerinin koruyucu rolü sayesinde gençler kötü alışkanlıklardan kendilerini

koruyabilmektedirler (Büküşoğlu ve Bayturan, 2005). Zira gençlerin okul döneminde kazanacakları devingen kabiliyetleriyle şekillenen hareketli yaşam temposu öğrencilik zamanlarının sona ermesiyle iş hayatına evrilecek ve emeklilik dönemlerine kadar devam edecektir. Nitekim farklı alanlarda yapılan birçok araştırma şehirleşme sürecinde rekreatif etkinliklerin bireysel ve toplumsal sağlığa olumlu etkiler kattığını göstermektedir. Tersine de doğrudur. Gençlik dönemlerinde insanların sağlıkları için en uygun hareketlilik düzeyine ulaşamamaları gelecekte birtakım sağlık problemlerini beraberinde getirecektir (Ergül, 2008). Ancak bireylerin rekreasyonel faaliyetlere katılımının olumlu katkılarına karşın farklı ya da çeşitli engeller nedeniyle gençlerin bu tür etkinliklere katıl(a)madıkları görülmüştür.

Rekreasyon etkinliklerine katılımın sağlamış olduğu olumlu etkilerin bilinmesi özellikle üniversitelerin bünyesinde çeşitli alt ve üst yapı düzenlemelerini de beraberinde getirmiştir. Bu hesapça Türkiye'nin dört bir yanında kurulu bulunan üniversitelerimizde Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlıkları oluşturulmuştur. Bu çabalar öğrencilerin fizyolojik gereksinimlerinin yanı sıra psikolojik, sosyal ve kültürel gereksinimlerin de karşılayacak örgütlenme ve donanımın sağlanması ile güçlendirilmiştir. Böylelikle günümüz Türkiye'sinde her ilde bir üniversite politikasıyla peşi sıra açılan üniversiteler bir anlamda rekreasyon etkinlikleri açısından rol model sayılabilecek bir düzeye erişmişlerdir.

Ancak Türkiye'de tesis, malzeme ve diğer olanaklar bakımından küçümsenemeyecek olanaklara sahip üniversitelerde dahi öğrencilerin boş zamanlarını sportif etkinliklerle değerlendirmelerini güdüleyecek bir yapı ne yazık ki oluşturulamamaktadır (Karaküçük ve Şenel, 1998). Özellikle Anadolu'da üniversitelerin kurulu olduğu şehirlerin gelişmekte olması, öğrencilerin yeni geldikleri şehirlere uyum sorunu yaşamaları, derslerin zorluğu ve ekonomik sıkıntılarla yüz yüze olunması öğrencileri psikolojik ve fiziksel olarak zorlamaktadır.

Kastamonu Üniversitesi'nde de rekreasyonel etkinlikler Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir. Her yıl belirlenen yatırım programı çerçevesinde rekreasyonel etkinliklere yönelik tesisler yapılmaktadır (Kastamonu Üniversitesi, 2018). Bu yatırımlar büyük ekonomik bedellere mâl olmaktadır. Buna karşın gözlemler, yapılmış olan rekreatif alt ve üst yapı yatırımlarının çok az kullanıldığını göstermektedir. Bu durum alternatif maliyet olgusu açısından çok ciddi ekonomik kayıplara neden olmaktadır. Bu kayıp, rekreatif etkinliklere katılmamanın getireceği sağlık sorunlarının yanı sıra oluşması olası sosyal yükler ve ekonomik denge açılarından da anlamlıdır. Anlatılanlar ışığında araştırmanın temel amacı Kastamonu Üniversitesi Turizm Fakültesi Öğrencilerinin sportif rekreasyonel faaliyetlere katılımlarına engel olabilecek faktörleri saptamak ve çeşitli çözüm önerileri getirmektir. Bu bağlamda araştırmada aşağıdaki soruların yanıtları aranmıştır:

- ✓ Kastamonu Üniversitesi Turizm Fakültesi Öğrencilerini rekreatif etkinliklere katılmaktan alıkoyan faktörler nelerdir?
- ✓ Kastamonu Üniversitesi Turizm Fakültesi Öğrencilerini rekreatif etkinliklere katılmaktan alıkoyan faktörler çeşitli değişkenler açısından anlamlı bazı farklılıklar göstermekte midir?

2. KURAMSAL ÇERÇEVE ve İLGİLİ ÇALIŞMALAR (LİTERATÜR TARAMASI)

Bireylerin günümüz çağdaş yaşamının getirmiş olduğu tekdüzelikten kaçmak, fiziksel ve psişik bir mutluluğa erişmek için rekreatif bir takım etkinliklere yöneldikleri hususunda geniş bir uzlaşma vardır (Aslantürk ve Amman, 2009; Balcı vd, 2003; Bauman vd, 2012; Burton, Tottel ve Oldenburg, 2003; Csikszentmihalyi, 2000; Özdilek, Demirel ve Harmandar, 2007).

Rekreatif etkinlikler bireylerin çalışma dışında kalan zamanlarını kullanmalarını gerekli kılan bir niteliğe sahiptir. Günümüz Türkiye'sinde ve Dünya'da boş zaman kullanımının rekreasyon sözcüğü ile özdeş kullanıldığı ifade edilebilir (O'Sullivan, 1991; Tütüncü, 2012; Veal, 1992). Nitekim Oxford Sözlüğü rekreasyonu "*bir bireyin çalışmadığı zamanlarda eğlenme amacıyla yapmış olduğu etkinlik*" olarak tanımlarken (Oxford Dictionaries, 2018), Türk Dil Kurumu (TDK) Türkçe Sözlüğü'nde "*insanların boş zamanlarında, eğlence ve spor amacı ile gönüllü olarak katıldıkları etkinlikler ve bir*

bölgeyi insanların eğlenme, dinlenme amacıyla kullanabilecekleri bir duruma getirme” olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2018).

Rekreasyon günümüz gelişmiş ve gelişmekte olan toplumlarında artan boş zamanlara koşut önemi ve değeri giderek artan bir olgudur (Aslan ve Karaküçük, 1997). Rekreasyonun eğitimi desteklediği ve kültürel kalkınmanın yanı sıra çalışma verimini artırarak ekonomik kalkınmayı hızlandırdığı kabul edilmektedir. Sayılan bu olumlu etkilerin dışında bireylerin fiziksel ve ruhsal sağlıklarının korunması ve onarılması, yetişen nesillerin her açıdan geliştirilmesi, sahip olunan boş zamanlarda fert ve toplum açısından zararlı davranışların önlenmesi için de rekreatif etkinliklerin gerekli olduğuna inanılmaktadır (Dumazedier, 1990; Karaküçük, 1997; Tezcan, 1994, Ünver, 1986; Wuest ve Bucher 1995’den aktaranlar, Aslan ve Karaküçük, 1997). Rekreasyon, önceki tümcelerde sayılan yararların bir sonucu olarak bireyin kendini tanıyabileceği, potansiyelini test edebileceği, ilgilerini ortaya çıkarabileceği, yaratıcı gücünü geliştirebileceği ve Maslov’un ihtiyaçlar hiyerarşisinde en üstte bulunan kendini gerçekleştirme düzeyine ulaşabileceği bir etkinlik olarak da görülmektedir (Arslan, 2014). Bu açıdan değerlendirildiğinde üniversite gençliğinin kendini gerçekleştirme için genelde rekreatif, özelde ise sportif rekreasyonel faaliyetlerin çok önemli olduğu ifade edilebilir. Ancak gözlemler ve araştırmalar bu kabulün hiç de çerçevesi çizilen durumu yansıtmadığını ortaya koymaktadır (Amusa vd, 2008; Arslan, 2014; Hashim, 2012; Jackson, 1983; Kılıç ve Şener, 2013). Bu nedenle sağlıklı bir toplumun en önemli bileşeni olan gençleri bu sportif rekreatif etkinliklere yönelmeden alıkoyan etmenlerin bilimsel bir biçimde ortaya konması gereksinimi ortaya çıkmaktadır. Bu çalışma, üniversite gençlerini sportif rekreasyonel etkinliklerden alıkoyan etmenleri Kastamonu Üniversitesi, Turizm Fakültesi özelinde ortaya koymayı ve kuramdan ayrılan yönleri saptamayı hedeflemiştir. Konu ile ilgili yazın izleyen paragraflarda verilmiştir.

Demirel ve Harmandar (2009) çalışmalarında üniversite öğrencilerinin rekreasyonel etkinliklere katılmalarına engel teşkil edebilecek unsurlar belirlemeyi amaçlamış ve Dumlupınar, Sakarya ve Gazi Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören toplam 235 üniversite öğrencisine Gürbüz ve Karaküçük (2007) tarafından geliştirilen “Boş Zaman Engelleri Ölçeğini uygulamıştır. Araştırma sonucunda katılımcıların sosyal ortam ve bilgi eksikliğini boş zaman aktivitelerine katılımlarındaki en büyük engel olarak gördükleri, bunu ise tesis/hizmet/ulaşım ve birey psikolojisi faktörlerinin takip ettiği ortaya konmuştur.

Kılıç ve Şener (2013) yaptıkları çalışmada rekreasyon etkinliklerinin yaşamımızda oynadığı role vurgu yapılmış ve gençlerin bu tür etkinliklere katılımlarının artırılmasının önemi savunulmuştur. Çalışma kapsamında Adıyaman Üniversitesi’nde öğrenim gören 391 öğrenciye anket uygulanmış ve yapılan analizler sonucunda üniversite öğrencilerinin kişilik yapısını etkileyen, sosyalleşme sürecinde etken olan serbest zamanlarını olumlu değerlendirme fırsatlarının yeteri kadar olmadığı tespit edilmiştir.

Önder (2013) Selçuk Üniversitesi Öğrencileri’nin sosyal, kültürel ve rekreasyonel eğilimleri, mevcut rekreasyonel etkinliklere katılım düzeyleri ve rekreasyonel taleplerinin belirlenmesi amacıyla yaptığı çalışmada 652 öğrenciye anket uygulamıştır. Araştırma neticesinde öğrencilerin rekreasyon talepleri öncelikle kültürel yönde olmak üzere, kentsel alanlar için spor, sanat ve eğlence ağırlıklı, kampus alanı için zihin ve beden eğitimine yönelik etkinliklerin gerçekleşeceği rekreasyonel tesisler yönündedir. Araştırmada ortaya çıkan sonuçlar, Selçuk Üniversitesi Öğrencileri’nin rekreasyonel taleplerinin gerçekleşmesi için bir takım düzenlemelere ihtiyaç duyulduğu biçimindedir.

Özşaker (2012) çalışmasında Adnan Menderes Üniversitesi’nde okuyan öğrencilerin serbest zaman aktivitelerine katıl(ma)mama nedenlerini tespit etmek amacıyla Gürbüz ve Karaküçük (2007) tarafından geliştirilen boş zaman engelleri ölçeğini 328 öğrenciye uygulamıştır. Yapılan analizler sonucunda gençlerin serbest zaman etkinliklerine katılımlarının sağlanabilmesi için üniversitelerin tesislerin geliştirilip çoğaltılması, sosyal ve sportif organizasyonların her dönemde düzenlenerek gençlerin ilgisini çekecek şekilde cazip hale getirilmesi, serbest zaman etkinlikleri değerlendirmede

eğitici bilgilerin sunulması, spor yapma ve fiziksel aktivitede bulunma bilincinin uygulamalı olarak verilmesinin büyük önem taşıdığı görüşü savunulmuştur.

Yağmur ve İçigen (2016) çalışmalarında üniversite öğrencilerinin rekreasyon faaliyetlerine ilgilerinin, katılma ve sosyalleşme düzeylerinin belirlenmesini amaçlamış, Kayseri’de öğrenim gören 455 üniversite öğrencisinden veriler anket tekniği ile toplanmışlardır. Araştırma sonucunda sosyalleşme sürecinde kültür, aile ve okul en önemli unsurlar olarak tespit edilmiştir. Ayrıca rekreatif faaliyetlere katılımda yeterlilik-ustalık faktörünün belirleyici olduğu saptanmıştır.

Amusa ve arkadaşları (2008) Botswana’da yaşayan halkın spor ve rekreasyonel etkinliklere katılımlarına engel olan etmenleri saptamaya yönelik bir alan araştırması yapmışlardır. Crawford, Jackson ve Godbey's (1991) tarafından geliştirilmiş olan “*Hiyerarşik Boş Zaman Kısıtlamaları Kuramı*”na koşut oluşturulan “*Kısıt Değerlendirme Ölçeği*”nin veri toplama aracı olarak kullanıldığı çalışmaya Botswana’da yerleşik altı topluluktan tesadüfen seçilen 2195 katılımcı dâhil edilmiştir. Araştırma bulguları katılımcıların temel olarak sosyo-ekonomik, sosyo-kültürel, tesis bilinci ve tesislere fiziksel erişim engelleri nedenleriyle spor ve rekreasyonel etkinliklere katılımın kısıtlandığını göstermiştir (Amusa vd, 2008).

Crawford, Jackson ve Godbey, temelleri 1987 yılında Crawford ve Godbey tarafından atılan ve daha sonra Jackson’ın da dâhil olmasıyla 1991 ve 1993 yıllarında geliştirdikleri “*Hiyerarşik Boş Zaman Kısıtlamaları Kuramı*”nı 2010 yılında yeniden ele almışlardır. Araştırmacılar geliştirmiş oldukları kuramın temel olarak bireysel, bireyler arası ve yapısal olmak üzere üç bileşenden oluştuğu ve bu bileşenlerin bireylerin spor ve diğer rekreatif etkinliklere katılmalarına engel teşkil ettiğini ifade etmişlerdir (Crawford, Jackson ve Godbey, 2010).

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın kapsamı, tasarım türü, kaynağı, nüfusu (tanımlanmış evren ya da ana kütle), örnekleme, modeli ve yöntemi, veri toplama tekniği ve aracı, araştırmanın süresi, analiz yöntemi, güvenilirlik ve geçerlik konuları açıklanmaktadır.

Araştırmanın kapsam ve amacına koşut belirlenmiş olan araştırma sorularına geçerli ve güvenilir yanıtlar sağlayacak yöntem “*Tarama*”dır. Bu nedenle araştırmada “*Tarama Modeli*” işe koşulmuştur. Tarama Modelleri geçmişte ya da halen var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Modelde, araştırmaya konu olay, birey ya da nesne kendi koşulları içinde olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme ve/ya etkileme çabası gösterilmez. Başka bir deyişle var olan durum olduğu gibi ortaya konur (Karasar, 2005). Tarama Modeli’nde bilimin gözleme, kaydetme, olaylar arasındaki ilişkileri saptama, kontrol edilen değişmez ilişkiler üzerinde genellemelere varma amaçları vardır. Bir başka ifadeyle bilimin tasvir işlevi ön plandadır (Yıldırım, 1966).

Anlatılanlar ışığında araştırmada işe koşulan modelin bir “*İlişkisel Tarama Modeli*” olduğunu söylemek olanaklıdır. Modelle, araştırma sorularına geçerli ve güvenilir çözümler bulabilmek amacıyla öncelikle ilgili yazın derinlemesine taranmış ve Çoruh (2013)’un “*Üniversite öğrencilerinin rekreasyonel eğilimleri ve rekreasyonel etkinliklere katılımına engel olan faktörler: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi örneği*” isimli çalışmasının ölçeği çalışmada veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Kullanılan veri toplama aracından, Alexandris & Carrol (1997) tarafından geliştirilmiş olan “*Boş Zaman Engelleri*” ölçeğinin Türk Toplumunu için geçerlik ve güvenilirlik çalışması da Karaküçük ve Gürbüz (2007) tarafından yapılmıştır. Ölçek kolayda ve gönüllülük yaklaşımlarıyla belirlenmiş katılımcılara yüz-yüze görüşme yaklaşımıyla uygulanmıştır.

Çalışmada kullanılan ölçek iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Kastamonu Üniversitesi Turizm Fakültesi Öğrencileri’nin rekreasyonel faaliyetlere katılımlarına engel olan etmenleri belirlemeye, ikinci bölümde ise katılımcıların demografik bilgilerini tanımlamaya yönelik sorulara

yer verilmiştir. Araştırma Kastamonu Üniversitesi Turizm Fakültesi'nde 2017 –2018 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören 410 öğrenciye 2017 yılının Aralık ayı süresince uygulanmıştır.

Araştırmada elde edilen veriler niteliklerine göre çözümlenmiştir. Örneğin araştırma sorularına geçerli ve güvenilir yanıtlar elde etme amacıyla yöneltilen ifadeler çıkarımsal istatistik (faktör analizi ve hipotez testleri), katılımcıların profillerini saptamaya yönelik sorular ise sıklık ve yüzdelerle çözümlenmiştir. Faktör Analizi, birbiriyle ilişkili çok sayıda değişkeni bir araya getirerek kavramsal olarak anlamlı az sayıda yeni değişkenler (faktörler veya boyutlar) bulmayı (keşfetmeyi) amaçlayan çok değişkenli bir istatistik olarak tanımlanabilir (Büyüköztürk, 2002). Bu bölümde ayrıca güvenilirlik düzeyi için Cronbach's Alfa hesaplaması yapılmıştır. Tüm çözümlenmeler (analizler) için Sosyal Bilimler'de yaygın olarak kullanılan bir istatistik paket programının 22. sürümünden yararlanılmıştır. Elde edilen bulgular izleyen alt başlıkta detaylı olarak verilmiştir.

4. BULGULAR

Araştırmaya 410 gönüllü birey katılmış olup 400 anket formu değerlendirmeye alınmıştır. Katılımcıların farklı değişkenlere göre demografik durumları Tablo 1.'de verilmiştir.

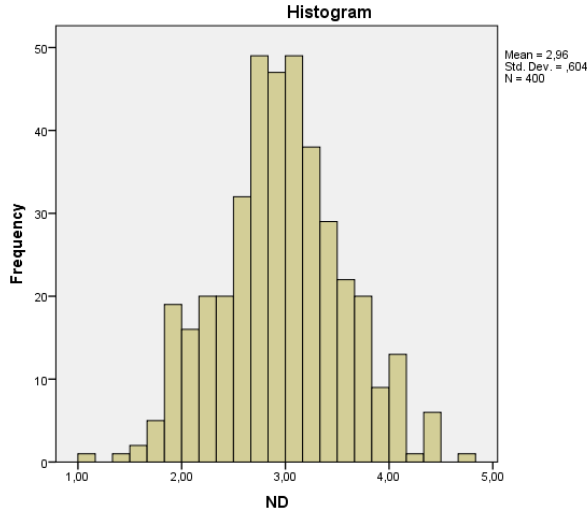
Tablo 1: Katılımcıların Demografik Bilgileri

Değişkenler		F	%	Değişkenler		F	%
Cinsiyet	Kadın	167	41,8	İkamet Ettiği Yer	Ailemle	39	9,8
	Erkek	233	58,2		Arkadaşlarıyla	63	15,8
			Yalnız		182	45,4	
			Yurtta		116	29,0	
Toplam		400	%100	Toplam		400	%100
Boş Zaman Değerlendirme				Aile Gelir Durumu			
Ev içi aktivitelere katılarak		130	32,5	1-1500		80	20,0
Fiziksel etkinlik yapılan aktivitelere katılarak		63	15,8	1501-2500		101	25,3
Sosyal etkinliklere katılarak		73	18,3	2501-3500		73	18,3
Kültürel-sanatsal etkinliklere katılarak		59	14,8	3501-4500		52	13,0
Açık alan etkinliklerine katılarak		33	8,3	4501-5500		31	7,8
Sportif etkinliklere katılarak		41	10,3	5501-6500		24	6,0
Diğer		1	,3	6501-7500		39	9,8
Toplam		400	%100	Toplam		400	%100
Boş Zaman Süresi				Öğrencinin Harcanabilir Gelir Durumu			
1-5 saat		104	26,1	1-500		7	1,8
6-10 saat		108	26,9	501-1000		327	81,8
11-15 saat		78	19,5	1001-1500		43	10,8
16 saat ve üzeri		110	27,4	1501-2000		14	3,5
Toplam		400	%100	Toplam		400	%100

Katılımcılardan 167'si kadın, 233'ü ise erkektir. Katılımcıların % 81,5'i 501-1000 TL harcanabilir geliri sahiptir. Katılımcıların % 27,4'ü 16 saat ve üzeri % 19,5'i 11-15 saat haftalık boş zamana sahiptirler. Katılımcıların % 32,4'ü boş zamanlarını daha çok ev içi aktiviteler yaparak geçirmektedir.

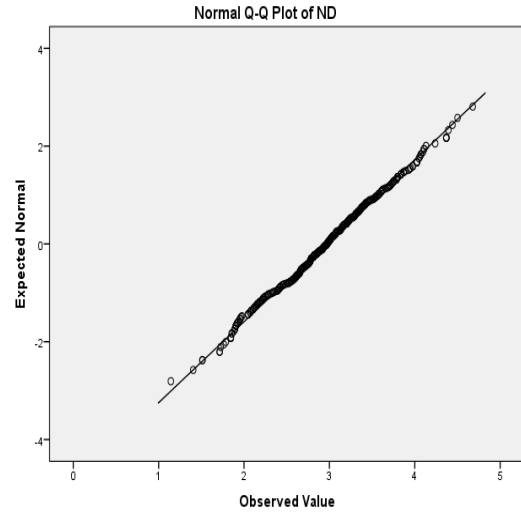
Araştırmada ayrıca katılımcıların rekreasyonel etkinliklere katılımlarına engel olan etmenlerin indirgenerek yeni boyutların ortaya konması amacıyla bir faktör analizi de yapılmıştır. Faktör analizi güvenilir bir anket geliştirilmesi amacıyla yönelik bir yapıyı oluşturan ifadelerin o yapıya ait olup olmadıklarına karar vermede kullanılan bir işleve de sahiptir (Coakes & Steed, 2001).

Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem yeterliliği ölçüsü kabul edilebilir değer olan 0,6'dan yüksek olarak 0,814 bulunmuştur. Barlett Küresellik Testi değeri 3621,547 ve önem düzeyi (Sig.) ise 0,000 olarak hesaplanmıştır. Hipotezlerin hangi testlerle yapılması gerektiğinin ortaya konması amacıyla verilerinin normal dağılıp dağılmadığının saptanması için ilgili testler de yapılmıştır. Test sonuçlarının Skewness ve Kurtosis değerlerinin olması gereken değerler arasında olduğunu ortaya koymuştur. Normal Dağılım Test Sonuçları Şekil 1a. ve 1b.'de görülmektedir.

Şekil 1a

Verilerin Dağılımı Histogram Grafiği

Şekil 1b

Verilerin Dağılımı Q-Q Saçılım Grafiği

Araştırmada katılımcıların rekreatif etkinliklere katılmalarını engelleyen etmenlerin neler oldukları faktör analizi aracılığıyla indirgenmiş boyutlarla (faktörlerle) tespit edilmiştir. Faktör analizi için özdeğeri 1, faktör yükü 0,40'ın üzerinde olan değerlerin temel alındığı Temel Bileşenler Analizi (Principal Components) Varimax Döndürmesi işe koşulmuştur. Döndürme sonucu hiçbir ifade eksiltilmemiştir.

Faktör analizi çerçevesinde uygulanan işlemler sonucunda ölçekte yer alan 27 ifadeden yedi grupta kümelenen yeni bir yapı elde edilmiştir. Yeni yapıda yer alan faktörler “*Fiziksel Donanım, Sosyallik, Tanıtım Yetersizliği, Ulaşım Sorunları, Kaygı, Zaman Kıtlığı, İlgı Eksikliği*” olarak adlandırılmıştır. Elde edilen yeni yapı toplam varyansın % 60,093’ünü açıklamaktadır.

Faktör analizi sonucu elde edilen yeni yapı ve bu yapıyı oluşturan bağımsız değişkenler, taşınmış oldukları yük değerleri, özdeğerleri ve açıkladıkları varyans değerleri Tablo 2.’de verilmiştir.

Tablo değerleri incelendiğinde katılımcıların rekreatif etkinliklere katılmalarına engel olduğu öne sürülen etmenlerin başında *Fiziksel Donanım* eksikliği geldiği görülmektedir. Bu faktör altında kümelenen değişken/ifade sayısı dört olup toplam varyansın %22,559’unu açıklamaktadır.

Tablo 2. Faktör Analizi Sonuçları

Değişkenler ve Faktörler	Faktör Yükleri	Özdeğer	Açıklanan Varyans
Faktör 1- Fiziksel Donanım		6,91	22,559
S11 Tesis sayısının yetersiz olması	,820		
S10 Tesis donanımının yetersiz olması	,751		
S12 Tesislerin bir bütün olarak yetersizliği	,735		
S13 Sunulan hizmetlerin beğenilmemesi	,618		
Faktör 2- Tanıtım Yetersizliği		2,435	9,020
S8 Etkinliklere nerede katılacağını bilememek	,798		
S7 Etkinlikleri nereden öğrenebileceğini bilememek	,784		
S6 Sosyal ortamlarda mutlu olamamak	,617		
S9 Etkinlikleri öğretecek kimsenin olmaması	,615		
Faktör 3- Ulaşım Sorunları		1,891	7,002
S15 Ulaşımın zaman alması	,743		
S16 Arabamın olmaması	,727		
S14 Eve yakın imkânların olmaması	,711		
S17 Yeteri kadar paranın olmaması	,517		
Faktör 4- İlgı Eksikliği		1,824	6,755
S26 Bu tür etkinliklere ilgi duymamak	,746		
S25 Geçmişte katılmış olduğu bu tür etkinlikleri sevmemek	,682		
S5 Kendini güvende hissetmemek	,533		
Faktör 5- Kaygı		1,478	5,476
S1 Etkinliklerin yorgunluk hissi vermesi			
S2 Kendini yorgun hissetmek	,850		
S3 Sakatlanmaktan korkmak	,848		

S4 Sağlık sorunları çekiyor olmak	,606		
S18 Arkadaşların zamanının olmaması	,507		
Faktör 6- Sosyallik		1,333	4,938
S19 Beraber katılacak kimsenin olmaması	,800		
S27 Rutin programı bozmak istememek	,728		
S20 Arkadaşların bu tür etkinliklere katılmaktan hoşlanmaması	,409		
S21 Çalışma zamanının yoğun olması	,408		
Faktör 7- Zaman Darlığı		1,172	4,342
S22 Aile için zaman ayırmak zorunda olmak	,717		
S24 Ders saatlerinin uygun olmaması	,655		
S23 Sosyal etkinlikler için zaman ayırmak zorunda olmak	,604		

Kaiser-Meyer-Olkin Uygunluğu Testi: 0,814 Barlett, Küresellik Testi: 3621,547 Anlamlılık: ,000

Çalışmada ayrıca kullanılan ölçeğin güvenilirliği de ölçülmüştür. Ölçüm, faktör analizi öncesi değişkenlerin güvenilirlik ölçümünün yanı sıra keşfedici faktör analizi sonrası elde edilen yeni faktörlerin güvenilirliği olmak üzere iki aşamalı olarak gerçekleştirilmiştir. Yapılan Cronbach's Alfa analizi sonucunda elde edilen değerler Tablo 3.'te verilmiştir.

Tablo 3. değerleri ilgili yazında öngörülen ölçütlerle karşılaştırıldığında araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan ölçeğinin oldukça yüksek bir güvenilirliğe sahip olduğu ifade edilebilir (Nunnally & Bernstein 1994; Hair, Black, Babin & Anderson, 2010).

Tablo 3. Güvenirlik Analizi Sonuçları

Cronbach Alfa Katsayısı	Standartlaştırılmış Maddeler Cronbach Alfa Katsayısı	İfade / Faktör Sayısı
,866	,866	27
Faktör Analizi Sonrası		
<i>Fiziksel Donanım, Tanıtım Yetersizliği, Ulaşım Sorunları, İlgi Eksikliği, Kaygı, Sosyallik, Zaman Kıtlığı</i>		
,754		
F1	F2	F3
,799	,757	,747
		F4
		,635
		F5
		,744
		F6
		,663
		F7
		,618

4.1. Araştırmanın Hipotezleri

Bu bölümde, araştırma örnekleminin rekreasyonel etkinliklere katılımını engelleyen “*Fiziksel Donanım, Tanıtım Yetersizliği, Ulaşım Sorunları, İlgi Eksikliği, Kaygı, Sosyallik ve Zaman Kıtlığı*” boyutlarına ilişkin puanlara ve bu puanların bazı değişkenlere göre yapılan hipotez testlerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

H₁: Öğrencilerin rekreasyonel etkinliklere katılımlarına etki eden *Kaygı* faktörü cinsiyet açısından anlamlı bir fark taşır.

H₂: Öğrencilerin rekreasyonel etkinliklere katılımlarına etki eden *Tanıtım Yetersizliği* faktörü cinsiyet açısından anlamlı bir fark taşır.

H₃: Öğrencilerin rekreasyonel etkinliklere katılımlarına etki eden *Zaman Faktörü* öğretim türü açısından anlamlı bir fark taşır.

H₄: Öğrencilerin rekreasyonel etkinliklere katılımlarına etki eden *Zaman Faktörü* boş zaman süresi açısından anlamlı bir fark taşır.

H₅: Öğrencilerin rekreasyonel etkinliklere katılımlarına etki eden *Sosyallik* faktörü sınıf türü açısından anlamlı bir fark taşır.

Tablo 4. T- Testi Sonuçları

Faktörler	Cinsiyet	N	Ortalama	SS	t	Sd	P
Tanıtım Yetersizliği	Kadın	167	2,8189	,94887	1,088	398	,277
	Erkek	233	2,7124	,97652			
Kaygı	Kadın	167	2,7964	,93687	1,033	398	,302
	Erkek	233	2,6953	,98614			
Zaman Eksikliği	1. öğretim	322	3,0303	,84650	,043	398	,965
	2. öğretim	78	3,0256	,87032			

- ✓ Tablonun P sütunundaki değer 0,302'dir. Söz konusu değer 0,05'den büyük olduğu için, kaygı faktöründe erkek ve kadın katılımcılara göre anlamlı bir farklılık olmadığı söylenebilir. T-testi sonuçları ele alındığında, bu veriler doğrultusunda H₁ Hipotezi **ret edilir**.
- ✓ Tablonun P sütunundaki değer 0,277'dir. Söz konusu değer 0,05'den büyük olduğu için, tanıtım yetersizliği faktöründe kadın ve erkek katılımcılara göre anlamlı bir farklılık olmadığı söylenebilir. T-testi sonuçları ele alındığında, bu veriler doğrultusunda H₂ Hipotezi **ret edilir**.
- ✓ Tablonun P sütunundaki değer 0,170'dir. Söz konusu değer 0,05'den büyük olduğu için, zaman faktöründe 1. öğretim ve 2. öğretim katılımcıları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı söylenebilir. T-testi sonuçları ele alındığında, bu veriler doğrultusunda H₃ Hipotezi **ret edilir**.

Tablo 5. Anova Testi Sonuçları

Faktör	Boş zaman süresi	N	Ortalama	SS	F	P	Anlamlı Fark
Zaman	1) 1-5	104	3,2885	,79575	4,905	0.02	1-2, 1-4
	2) 6-10	108	2,8819	,87506			
	3) 11-15	78	3,0224	,76361			
	4) 16 saat ve üzeri	110	2,9341	,88804			

- ✓ Tablonun P sütunundaki değer 0,020'dir. Söz konusu değer 0,05'den küçük olduğu için, zaman faktörü boş zaman süresi açısından anlamlı bir farklılık olduğu söylenebilir. Anova sonuçları ele alındığında, bu veriler doğrultusunda H₄ Hipotezi **kabul edilir**.

Tablo 6. Öğrencilerin sınıf türü değişkenine göre serbest zamanlarını engelleyen sosyallik faktörüne ilişkin t testi sonuçları

Faktör	Sınıf Türü	N	Ortalama	SS	F	P	Anlamlı Fark
Sosyallik	1) 1. sınıf	49	3,0204	,91974	,245	,865	Yok
	2) 2. sınıf	58	3,0517	,73860			
	3) 3. sınıf	196	3,0536	,94513			
	4) 4. sınıf	97	2,9613	,87822			

- ✓ Tablonun P sütunundaki değer 0,865'dir. Söz konusu değer 0,05'den büyük olduğu için, sosyallik faktöründe sınıf türü açısından anlamlı bir farklılık olmadığı söylenebilir. Anova testi sonuçları ele alındığında, bu veriler doğrultusunda H₅ Hipotezi **ret edilir**.

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu çalışmada Kastamonu Üniversite Turizm Fakültesi Öğrencileri'nin sportif rekreasyonel faaliyetlere katılımlarına engel olabilecek faktörlerin saptanması amaçlanmıştır.

Üniversitenin sahip olduğu sportif rekreasyonel alanları ne sıklıkla kullanıyorsunuz sorusuna katılımcıların % 72,9'u kullanmıyorum cevabını vermiştir. Bu yanıtın anlamlı olması için ayrıca yaşadığı şehirdeki sportif rekreasyonel alanlarını kullanma sıklığında ise katılımcıların % 61,8'i kullanmadığını belirtmiştir. Bu sonuçlar sportif rekreasyonel faaliyetlerin katılımcılar tarafından tercih edilmediği anlamına gelmektedir. Katılımcıların % 32,8'i boş zamanlarını ev içi aktivite yaparak geçirirken, %15,7'si fiziksel etkinlik yaparak geçirmektedir. %18,2'si sosyal etkinliklere katılarak, %14,7'si kültürel-sanatsal etkinliklere katılarak, %8,2'si açık alan etkinliklerine katılarak, %10,2'si, sportif etkinliklere katılarak boş zamanlarını değerlendirmektedir. Katılımcıların % 26,1'inin haftalık boş zaman süresi 1-5 saat, %26,9'unun boş zaman süresi 6-10 saat, %19,5'inin boş zaman süresi 11-15 saat, %27,4'nün ise 16 saat ve üzeridir. Ayrıca katılımcıların % 32,8'i boş zamanlarını ev içi aktiviteler yaparak geçirirken, %15,7'si fiziksel etkinlik yapılan aktiviteler yaparak geçirmektedir. %18,2'si sosyal etkinliklere katılarak, %14,7'si kültürel-sanatsal etkinliklere katılarak, %8,2'si açık alan etkinliklerine katılarak, %10,2'si, sportif etkinliklere katılarak boş zamanlarını değerlendirmektedir. Bu bulgulardan öğrencilerin var olan imkânları yeterli derecede kullanmadıkları bir başka ifade ile sportif rekreasyonel etkinlikte bulunma konusunda çok da istekli olmadıkları sonucuna varılabilir.

Genel olarak incelendiğinde ise zaman faktöründe sahip olunan zaman ile rekreatif etkinliklere katılma arasında anlamlı bir fark bulunmuş olup, boş zamanı daha az bireylerin zaman faktörüne daha

duyarlı olduğu görülmektedir. Diğer faktörlerde ise öğrencilerin demografik bilgileri açısından herhangi bir farka rastlanmamıştır. Diğer yandan Kastamonu kent merkezinde ve üniversitede sportif rekreasyonel alanların ve faaliyetlerin yetersiz olduğu hususunda öğrencilerin uzlaşma içinde oldukları sonucuna varılmıştır. Ancak bu bulgunun var olana olanaklarla çok da örtüşmediği ifade edilebilir. Zira üniversite merkezi yerleşkesinde tüm öğrencilerin kullanımına açık kapalı ve açık alan spor üniteleri vardır.

Sonuç olarak; ana kütle temsil eden örneklemin boş zamanları değerlendirilmede güçlük çektiği, boş zamanlarını daha çok yerleşke dışında ve ev içi etkinliklere katılarak değerlendirildiği görülmektedir. Buna karşın öğrencilerin üniversite içinde yer alan rekreasyonel alanları kullanım seviyelerinin de oldukça düşük olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin boş zamanlarını sportif rekreasyonel etkinliklere katılımını engelleyen faktörler ise “Fiziksel Donanım, Sosyallik, Tanıtım Yetersizliği, Ulaşım Sorunları, Kaygı, Zaman Kıtlığı ve İlgi Eksikliği” olarak adlandırılmıştır.

Elde edilen sonuçlar, ölçeğin uyarlandığı çalışma sonuçları ile karşılaştırıldığında büyük ölçüde uyduğu ifade edilebilir. Çoruh (2013)’un “Üniversite Öğrencilerinin Rekreasyonel Eğilimleri Ve Rekreasyonel Etkinliklere Katılımına Engel Olan Faktörler (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Örneği)” adlı Doktora Tezi’nde yapmış olduğu faktör analizi sonucunda 6 boyutlu bir yapı elde edilmiştir. Bu boyutlar “Zaman ve İlgi Eksikliği”, “Birey Psikolojisi”, “Bilgi Eksikliği”, “Ulaşım Sorunu”, “Tesis Yetersizliği” ve “Arkadaş Eksikliği” olarak isimlendirilmiştir. Elde edilen bu yeni yapı toplam varyansın %53,1’ini açıklamaktadır.

Aynı ölçeği kullanan bir başka bilimsel araştırma ise Tolukan (2010)’ın “Özel Yetenekle İlgili Bölümlerde Okuyan Üniversite Öğrencilerinin Rekreasyonel Aktivitelere Katılımlarına Engel Olabilecek Unsurların Belirlenmesi” konulu yüksek lisans tez çalışmasıdır (Tolukan, 2010). Araştırmacı 2009–2010 eğitim-öğretim yılında Gazi Üniversitesi’nde öğrenim gören beden eğitimi ve spor bölümü öğrencisi 221, müzik eğitimi bölümü 116 ve resim-iş eğitimi bölümünde eğitim gören 161 olmak üzere toplamda 498 gönüllü öğrencinin tutumlarını ölçmüştür. Araştırmada yapılan faktör analizi sonucu 6 faktörlü bir yapı elde edilmiş olup bu faktörler “Birey Psikolojisi, Bilgi Eksikliği, Tesisler/Hizmet, Arkadaş Eksikliği, Zaman ve altıncı alt boyut İlgi Eksikliği” olarak adlandırılmıştır (Tolukan ve Yılmaz, 2014).

Aynı ölçeğin kullanıldığı benzer bir diğer çalışma Demirel ve Harmandar (2009) tarafından yapılan “Üniversite öğrencilerinin rekreasyonel etkinliklere katılımlarında engel oluşturabilecek faktörlerin belirlenmesi” konulu çalışmadır. Araştırmacılar elde ettikleri verilere uyguladıkları faktör analizi sonucunda 6 boyutlu bir yapı tespit etmişlerdir. Bu boyutlar “İlgi Eksikliği”, “Sosyal Ortam/Bilgi Eksikliği”, “Birey Psikolojisi”, “Arkadaş Eksikliği”, “Tesis/Hizmet/Ulaşım”, ve “Zaman” faktörleri olarak adlandırılmıştır (Demirel ve Harmandar, 2009). Elde edilen faktörleri okumakta olduğunuz araştırma raporuyla büyük ölçüde örtüştüğü ifade edilebilir.

Önceki paragraflarda sıralanan *Boş Zaman Engelleri Ölçeği* kullanılan çalışmalarda ifadeler 4’lü Aralık Ölçeği ile yapılan araştırma sonuçlarıdır. Okumakta olduğunuz çalışma ise 5’li Likert Tipi Ölçeğe göre hazırlanmıştır. Yedi faktörlü bir yapı elde edilmesinin temelinde yatan etmenin bu olduğu düşünülmekte olup, elde edilmiş olan sonucun diğer araştırmalarda elde edilen sonuçlarla hemen hemen aynı olduğu ifade edilebilir.

Araştırma bulguları öğrencilerin sportif rekreasyonel faaliyetlerin yetersizliğinden yakındığını ortaya koymuştur. Bu sonuç gerçekten ilgi çekicidir. Kastamonu Üniversitesi 2006 yılında kurulmuş yeni bir üniversitedir. Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı’nın daha etkin rol alması gerekmektedir. Yapılmakta olan ve yapılacak tesislerin tamamlanmasıyla, bu tür etkinliklerin artacağı ve öğrencilerin sportif rekreasyonel faaliyetlere katılımlarının artacağı beklenmektedir. Başka bir sorun ise tanıtım yetersizliğidir. Öğrencilerin üniversite bünyesinde yapılan rekreasyonel etkinliklerden ve yerleşke içinde yer alan rekreasyonel alanlardan haberdar olmadıkları gözlenmektedir. Tanıtım probleminin aşılmasıyla öğrencilerin daha fazla bu etkinliklere ilgi göstermesi beklenmektedir. Bu sorunu aşmak

için bölüm ve program farkı gözetmeksizin tüm öğrencilere üniversiteye geldikleri ilk sömestrede yerleşkeyi tanıtıcı bir oryantasyonun yapılması önerilmektedir.

Bu çalışma pek tabii kısıtları göz önünde bulundurularak değerlendirilmelidir. Çalışmanın yalnızca Kastamonu Üniversitesi, Turizm Fakültesi öğrencilerine yönelik olarak yapılmış olması araştırmanın önemli kısıtlarından bir tanesidir. Bu nedenle ilgi duyan araştırmacıların Kastamonu Üniversitesi'nin diğer birimlerinin yanı sıra hane halkına yönelik çalışmalar yapmaları önerilmektedir. Ayrıca 7'den 77'ye tüm bireylerin sportif rekreasyonel etkinlikler konusunda bilgilendirilmeleri, özendirici yarışmaların üniversite, il ve de yurt dışında yapılması sağlıklı nesiller için zorunlu görülmektedir.

KAYNAKÇA

Akgül, S. (2013). "Farklı Eğitim Kurumlarında Öğrenim Gören Ortaöğretim Öğrencilerinin Sportif Rekreasyon Etkinliklerine Yönelmede Meraklılık Düzeylerinin Etkisinin Araştırılması: Kütahya İli Örneği", Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Kütahya.

Alexandris, K. & Carroll, B. (1997). "Demographic Differences in The Perception Of Constrains On Recreational Sport Participation: Results From A Study In Greece". *Leisure Studies*; 16, 107-125.

Amusa, L. O., Toriola, A. L., Onyewadume, I. U. & Dhaliwal, H. S. (2008). "Perceived Barriers To Sport And Recreation Participation In Botswana: Recreation And Leisure", *African Journal For Physical Health Education, Recreation And Dance*, 14(2), 115-129.

Arslan, H. (2014). "Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Değerlendirme Tercihleri: Çankırı Karatekin Üniversitesi Örneği", *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 40, 193-208.

Aslan, S., & Karaküçük, S. (1997). "Devlet Yurtlarında Kalan Bayan Öğrencilerin Rekreasyonel Sorunları (Ankara İli Örneği)", *Beden Eğitimi ve Spor Bilimler Dergisi II*, (3), 51-71.

Aslantürk, Z. & Amman, M.T. (2009). "Sosyoloji: Kavramlar, Kurumlar Süreçler, Teoriler" (6.Baskı), Çamlıca Yayınları, İstanbul.

Bakırhan, E. (2014). "K.T.Ü. Kanuni Yerleşkesinde Eğitim Gören Üniversite Öğrencilerinin Raket Sporlarına Yönelik Aldığı Dersler Sonucunda Spor Kültürü ve Rekreasyonel Kazanımlarının Araştırılması", *Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon*.

Balcı, V., Demirtaş, M., Gürbüz, P., İlhan, A. & Ersöz, V. (2003). "Ankara'daki Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Etkinliklerine Katılımlarının Araştırılması", *Milli Eğitim Dergisi*, 158, 161-173.

Başar, E. (1997). "Türk Yükseköğretim Sisteminin Dünü, Bugünü, Yarını (Üniversitelerin İleriye Dönük Gelişmeleri Üzerine Görüş Ve Öneriler)", *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 23-57.

Bulut, M. & Koçak, F. (2016). "Hazırlık Öğrenimi Gören Kadın Üniversite Öğrencilerin Rekreatif Etkinliklere Katılmalarını Engelleyen Faktörlerin Belirlenmesi", *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 61-71.

Bulut, Y. (2000). "Tercan Baraj Gölü Ve Çevresinin Rekreasyonel Alan Kullanım Potansiyelinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma", *Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara*.

Burton, N. W., Turrell, G. & Oldenburg, B. (2003). *Participation in Recreational Physical Activity: Why Do Socioeconomic Groups Differ?* *Health Education & Behavior*, 30(2), 225-244.

Büküşoğlu, N. & Bayturan, A. F. (2005). "Serbest Zaman Etkinliklerinin Gençlerin Psiko-Sosyal Durumlarına İlişkin Algısı Üzerindeki Rolü", *Ege Tıp Dergisi*, 44(3), 173-177.

- Büyüköztürk, Ş. (2002). “Faktör Analizi: Temel Kavramlar ve Ölçek Geliştirmede Kullanımı”, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 32(32), 470-483.
- Can, S., Durukan, E. & Özmaden, M. (2006). “Bir Rekreasyon Faaliyeti Olarak Üniversitelerarası Müsabakalara Katılan Sporcu Öğrencilerin Liderlik Davranışlarının Karşılaştırılması”, II. Balıkesir Ulusal Turizm Kongresi Bildiriler Kitabı, 20-22. Balıkesir.
- Csikszentmihalyi, M. (2000). “Beyond Boredom And Anxiety: Experiencing Flow in Work and Play 25th Anniversary” Special Edition, Jossey-Bass Publishers, San Francisco.
- Çoruh, Y. (2013). “Üniversite Öğrencilerinin Rekreasyon Eğilimleri ve Rekreasyonel Etkinliklere Katılımına Engel Olan Faktörler: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Örneği”, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara.
- Demirel, M. & Harmandar, D. (2009). “Üniversite Öğrencilerinin Rekreasyonel Etkinliklere Katılımlarında Engel Oluşturabilecek Faktörlerin Belirlenmesi”, Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 6(1), 838-846.
- Ergül, K. O. (2008). “Üniversite Gençliğinin Sportif Rekreasyon Etkinliklerine Yönelik İlgileri Ve Katılma Düzeylerinin Belirlenmesi”, Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Manisa.
- Gürbüz, B. & Karaküçük, S. (2007). “Boş Zaman Engelleri Ölçeği-28: Ölçek Geliştirme, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması”, Gazi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi, XII(1), 310.
- Hair, J. F., Anderson, R. E., Tatham, R. L., & Black, W. C. (2010). “Multivariate Data Analysis: A Global Perspective,, Pearson, Upper Saddle River, New Jersey.
- Hashim, H. A. (2012). “Perceived Barriers to Recreation Sport Participation in University Students: A Comparison Between International and Local Students in The United States”, Pertanika Journal of Social Science And Humanities, 20(1), 197-203.
- Jackson, E. L. (1983). “Activity-Specific Barriers to Recreation Participation”, Leisure Sciences, 6(1), 47-60.
- Karaküçük, S. & Şenel, Ö. (1998). “Üniversiteler Arası Spor Organizasyonlarına Katılan Sporcu Öğrencilerin Katılım Amaçları ve Beklentileri Üzerine Bir Araştırma”, Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 3, 29-38.
- Karasar, N.(2005). “Bilimsel Araştırma Metodu”, Hacettepe Taş Kitapçılık, Ankara.
- Kastamonu Üniversitesi. (2018). www.kastamonu.edu.tr, https://www.kastamonu.edu.tr/index.php/tr/idari-birimler/anamenu-sksdb-tr, 22.04:2018 tarihinde erişildi.
- Kılıç, M. & Şener, G. (2013). “Üniversite Öğrencilerinin Rekreasyon Etkinliklerine Katılımlarındaki Sosyolojik Etkenler ve Yapısal Kısıtlamalar” Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 3(3), 220-227.
- Kır, İ. (2007). “Yükseköğretim Gençliğinin Boş Zaman Etkinlikleri: KSÜ Örneği”, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 17(2), 307-328.
- Nunnally, J. C. & Bernstein, I. H. (1994). Psychometric Theory, 3rd. Edn, Mcgraw-Hill, New York.
- O'sullivan, E. L. (1991). Marketing For Parks, Recreation, And Leisure. State College, Pa: Venture Publishing, Chicago.
- Oxford Dictionaries. (2018). www.oforddictionaries.com, https://En.Oxforddictionaries.Com /Definition/Recreation, 07.06.2018 Tarihinde Erişildi.
- Önder, S. (2003). “Selçuk Üniversitesi Öğrencilerinin Rekreasyonel Eğilim ve Taleplerinin Belirlenmesi Üzerinde Bir Araştırma”, Selçuk Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisi, 17(32), 31-38.

- Özdilek, Ç., Demirel, M. & Harmandar, D. (2007). “Dumlupınar ve Sakarya Üniversitelerinde Öğrenim Gören Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Boş Zaman Etkinliklerine Katılım Nedenleri ve Düzeylerinin Karşılaştırılması”, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 4(2), 1-13.
- Özşaker, M. (2012). “Gençlerin Serbest Zaman Aktivitelerine Katılmama Nedenleri Üzerine Bir İnceleme”, *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14(1), 126-131.
- Soyer, F., Yıldız, N. O., Demirel, D. H., Serdar, E., Demirel, M., Ayhan, C. & Demirhan, O. (2017). “Üniversite Öğrencilerinin Rekreatif Etkinliklere Katılımlarına Engel Teşkil Eden Faktörler İle Katılımcıların Yaşam Doyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”, *Journal of Human Sciences*, 14(2), 2035-2046.
- TDK, Türk, Dil Kurumu. (2018). http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=tdk.gts.5b929881267154.37988556, 07.06.2018 tarihinde erişildi.
- Tolukan, E. & Yılmaz, B. (2014). “Özel Yetenekle İlgili Bölümlerde Okuyan Öğrencilerin Rekreatif Aktivitelere Katılımlarına Engel Olabilecek Unsurların Belirlenmesi”, *International Journal of Science Culture and Sport*, 2 (Special Issue 1), 525-539.
- Tolukan, E. (2010). "Özel Yetenekle İlgili Bölümlerde Okuyan Üniversite Öğrencilerinin Rekreatif Aktivitelere Katılımlarına Engel Olabilecek Unsurların Belirlenmesi", *Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Niğde*.
- Tütüncü, Ö. (2012). “Rekreasyon Ve Rekreasyon Terapisinin Yaşam Kalitesindeki Rolü”, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 23(2), 248-252.
- Uysal, E. (2008). “Çağımızda Değer Kaymalarının Doğurduğu Sonuçlar ve Etik Kimliğin Korunması”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 17(1).
- Uzun, S. (2015). “Kırsal Ve Kentsel Alanlardaki Parklarda Kullanıcı Memnuniyeti; Gölcük Ormanı Dinlenme Alanı Ve İnönü Parkı Örneği”, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Bolu*.
- Veal, A.J. (1992). Definitions of leisure and recreation, *Australian Journal of Leisure and Recreation*, 2 (4), pp. 44-48, 52; Republished by School of Leisure, Sport and Tourism, University of Technology, Sydney, as Working Paper No. 4.
- Yağmur, Y. & İçigen, E. T. (2016). “Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Süreci ve Rekreasyon Faaliyetlerinin İncelenmesi Üzerine Bir Çalışma”, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 27(2), 227-242.
- Yıldırım C. (1966). *Eğitimde Araştırma Metotları*, Akyıldız Matbaası, Ankara.